

Vuorovaikutus ja dialoginen yhteistyö oppimispolun siirtymävaiheissa, kooste kehittämistehtävien oivalluksista!

Toimintaympäristöt ja yhteistyökumppanit

Osallistujat työskentelevät monipuolisissa ympäristöissä:

- **Esiopetuksen ja alkuopetuksen yhteisissä tiloissa** (esim. koulun yhteydessä)
- **Yhtenäiskouluissa**, joissa esiopetus ja perusopetus ovat lähellä toisiaan
- **Kaksikielisissä kouluissa**, joissa kielipedagogiikkaa hyödynnetään yhteistyössä
- **Päiväkodeissa ja kouluissa**, joissa yhteisiä tiloja ja tapahtumia käytetään siirtymien tukemiseen

Yhteistyötä tehdään:

- Opettajien, erityisopettajien, kuraattorien ja koulupsykologien välillä
- Huoltajien kanssa, mm. vanhempainilloissa ja aamupiireissä
- Oppilaiden kesken, esim. kummitoiminnan kautta
- Moniammatillisissa tiimeissä ja opiskeluhohtoryhmissä

Oppilasprofiilit ja arjen kohtaamiset

Oppilaat ovat:

- **Monimuotoisia oppijoita**, joilla on erilaisia tuen tarpeita ja vahvuuksia
- **Kulttuurisesti ja kielellisesti erilaisista taustoista**
- **Eri kehitysvaiheissa**, erityisesti siirtymävaiheissa (eskarista kouluun, alakoulusta yläkouluun)

Opettajat kohtaavat:

- **Ylivirittyneitä, jännittyneitä tai epävarmoja oppilaita**
- **Oppilaita, jotka tarvitsevat aikuisen jatkuvaa tukea**
- **Oppilaita, joilla on vahva motivaatio ja ryhmätyötaidot**

Nivelvaiheen toimintamallit ja käytänteet

Tehtävissä korostuu:

- **Vuosikellot ja suunnitelmat**, jotka rytmittävät yhteistyötä
- **Yhteiset tapahtumat** kuten retket, liikuntapäivät, pajatoiminta ja tutustumiskäynnit
- **Tiedonsiirto** lapsen tuen tarpeista ja vahvuuksista (pedagoginen dokumentointi, siirtopalaverit)

- **Konsultatiivinen työote**, jossa erityisopettajat tukevat opettajia arjessa
- **Dialoginen yhteistyö**, jossa kuullaan kaikkia osapuolia: lapsia, huoltajia, opettajia

Roolit ja asemat

Osallistujat tunnistavat:

- **Opettajan roolin ohjaajana ja kuuntelijana**, ei yksin tiedon jakajana
- **Lapsen roolin aktiivisena toimijana**, ei passiivisena siirtyjänä
- **Huoltajien roolin kasvatuskumppaneina**, joiden osallistuminen on tärkeää
- **Moniammatillisten tiimien roolin** nivelvaiheen tukemisessa

Henkilökohtaiset vahvuudet ja ammatillinen kasvu

Osallistujat kuvaavat vahvuuksiaan:

- **Kyky kohdata oppilas aidosti ja rauhallisesti**
- **Vuorovaikutustaitojen kehittäminen** (esim. skeemamoodien tunnistaminen)
- **Yhteistyökyky ja konsultatiivinen ote**
- **Reflektointikyky**: kyky tarkastella omaa työtä ja sen vaikutuksia oppimispolkuun

Yhteenveto

Tämä kooste osoittaa, että **vuorovaikutus ja dialoginen yhteistyö** ovat keskeisiä oppimispolun nivelvaiheissa. Ne tukevat oppilaan siirtymistä, vahvistavat yhteisöllisyyttä ja mahdollistavat yksilöllisen tuen. Opettajien rooli on keskeinen siltojen rakentamisessa, ja yhteistyö huoltajien sekä muiden ammattilaisten kanssa luo turvallisen ja jatkuvan oppimisympäristön.